

Relationsarbejdet i FI Rådmand – ICDP – hvad er det?:

I 2018 gennemfører forvaltningen en større undersøgelse, der skal skabe fokus på og blik for den pædagogiske kvalitet i fritidsinstitutioner. Ved hjælp af anerkendte fagfolk udvikles et forskningsbaseret redskab til vurdering og udvikling af den pædagogiske kvalitet i fritidsinstitutioner. Man kan læse meget mere om undersøgelsen i KIDS Fritid materialet.

I forbindelse med undersøgelsen i FI Rådmand og resultaterne af observationerne på samtlige fire matrikler, udformes der en samlet KIDS Handleplan for FI med individuelle handleplaner for hvert hus. (Se bilag)

På baggrund af resultaterne i den samlede rapport, ønsker FI Rådmand at arbejde med opmærksomhedspunktet;

”Den professionelle relation”.

Fra forskning om høj kvalitet i dagtilbud ved vi, at en god relation mellem barn og pædagoger er den enkeltfaktor, der har størst betydning for et barns trivsel, udvikling og læring. Ved at anvende ICDP programmets samspilstemaer i den daglige praksis understøtter vi udviklingen af livsduelige børn, der kan begå sig i mange forskellige arenaer.

Vores mål er derfor; **At alle medarbejdere anvender ICDP-programmets samspilstemaer i deres daglige praksis.**

I efteråret 2019 deltager personalet i et kompetenceudviklingsforløb ledet af Margit Nielsen, underviser fra UCN act2learn.

”På baggrund af de gennemførte Kids analyser i Københavns kommunes fritidsinstitutioner deltager personalet i kompetenceudviklingsforløbet, som har til formål at styrke relationerne mellem voksne og børn.

Kompetenceudviklingen sætter fokus på samspillet mellem voksne og børn – og dermed den enkelte medarbejders betydning for børns trivsel og udvikling. Indholdet vil tage udgangspunkt i Relations – og ressourceorienteret pædagogik (ICDP) og deltagernes pædagogiske praksis.”

I nedenstående kan du lære mere om ICDP:

“ICDP er et træningsprogram der kan udvikle pædagogisk relationskompetence hos lærere, pædagoger og andre, der arbejder med mennesker. Populært sagt handler det om at klæde professionelle bedre på, så de kan omgås børn og unge (og voksne) på en mere hensigtsmæssig måde.” <https://www.blivklog.dk/icdp-pa-barnets-praemisser/>

HVAD ER ICDP?

ICDP er en forkortelse af International Child Development Program, og er en metode udviklet af den norske psykologiprofessor Karsten Hundeide fra Universitetet i Oslo. Der er tale om et såkaldt sensitiveringsprogram, hvor målet er at forbedre læreres og pædagogers evne til at møde deres klienter (børnehavebørn, folkeskoleelever, unge på ungdomsuddannelser, osv.) på deres egne præmisser i både emotionel og kognitiv forstand.

Hundeide antager, at børn og unges udvikling og læring er helt afhænger af de voksne, der omgiver dem – derfor er det også oplagt at fokusere på de professionelle kompetencer, når man vil forbedre en pædagogisk praksis. Bolden ligger i følge Hundeide hos de professionelle – ikke hos den lærende.

TO FOKUSOMRÅDER OG FIRE HOVEDKOMPONENTER

ICDP har to fokusområder for udvikling af den pædagogiske relationskompetence:

1. Emotionel ekspressiv kommunikation med barnet (at tilpasse sig barnets følelsesmæssige tilstand)
2. Mediering eller stilladseret læring – handler om formidling og berigelse (at tilpasse sig elevens hensigter og kognitive niveau)

Den pædagogiske relationskompetence søges udviklet ved hjælp af otte såkaldte samspilstemaer, som omtales senere. Oprindeligt blev ICDP-programmet udviklet som et program til stimulering og analyse af samspil mellem små børn og deres omsorgsgivere, fx dagplejemødre og børnehavepædagoger.

Senere blev det udvidet til også at omfatte grundskoleområdet (1.-9. kl.) og nu anvendes det overalt, hvor der er tale om pædagogisk lederskab, fx også på erhvervsskoler. Udover de to fokusområder og de otte samspilstemaer består ICDP-programmet overordnet set af fire hovedkomponenter:

1. Opfattelse af barnet, herunder definition og redefinition
2. Tre grundlæggende dialogformer
3. Syv principper for sensitivering og bevidstgørelse af omsorgsgiver
4. Principper for implementering

”Kvaliteten af samspillet i det pædagogiske rum, herunder interaktionen mellem elev og voksen, er altafgørende for elevens udvikling”

VYGOTSKY, ZNU OG MEDIERING

Vygotskys begreb om zonen for den nærmeste udvikling (ZNU), en potential og optimal zone for udvikling og læring, som vi alle har liggende foran os, og mediering som begrebet for det, den professionelle kan gøre for at få os ind i ZNU er af Hundeide omsat til førnævnte otte pædagogiske samspilstemaer (Hundeide 2004).

En af Hundeides pointer er, at kvaliteten af samspillet i det pædagogiske rum, herunder interaktionen mellem elev og voksen, er altafgørende for elevens udvikling, fordi lærere og pædagoger (og andre professionelle, fx sundhedsplejersker og PPR-psykologer) i det moderne samfund, hvor begge forældre næsten altid er fuldtidsudarbejdende, også er blevet til centrale omsorgsgivere.

Hundeide lægger vægt på, at det gode samspil i pædagogisk sammenhæng kan være præget af, at den professionelle (læreren/lærerassistenten) er god til at:

1. give barnet anerkendelse
2. skabe felter af fælles opmærksomhed
3. skabe mening i de pædagogiske processer
4. give forklaringer
5. graduere støtten til eleven
6. sætte positive grænser og rammer.

Disse kompetencer går igen i de 8 samspilstemaer. Rationalet bag det hele er, at man, fx i en læringssituation, går fra en diagnostisk praksis med identifikation af mangler til en praksis, hvor man har fokus på at bevæge sin klient (barn, elev, studerende, ansatte, osv.) ind i zonen for den nærmeste udvikling og samtidig forsøger at identificere vedkommendes ressourcer.

Det betyder også, at man som professionel direkte forsøger at få bekræftet, afprøvet og udviklet disse ressourcer og potentialer vha. mediering – dvs. man anvender ovennævnte seks punkter, der også yderligere detaljeres i samspilstemaerne.

DE OTTE SAMSPILSTEMAER

Konkret ser de otte samspilstemaer således ud – de tager udgangspunkt i føromtalte seks kompetencer:

1. Vise positive følelser – vise at man er glad for barnet/eleven
2. Tilpasse sig barnet/eleven og følge dets initiativ
3. Tale til barnet/eleven om ting, det er optaget af, og prøve at få en samtale i gang
4. Give ros og anerkendelse for det, barnet/eleven kan
5. Hjælpe barnet/eleven med at fokusere dets opmærksomhed
6. Give mening til barnets/elevens oplevelser af omverdenen og udtrykke entusiasme
7. Uddybe og give forklaringer
8. Hjælpe barnet/eleven med at kontrollere sig selv ved på en positiv måde at sætte grænser for det – ved at vejlede det og vise positive alternativer

Undersøg og vær nysgerrig i dit hus på hvordan og hvornår ICDP/ de 8 samspilstemaer kommer i spil. Du skal sættes godt ind i teorien og hvordan det kan udføres i praksis, da målet er, at alle medarbejdere anvender de 8 samspilstemaer i deres daglige pædagogiske praksis.